

На основу члана 8. став 1. Закона о избору председника Републике („Службени гласник РС“, број 14/22) и члана 153. став 1. Закона о избору народних посланика („Службени гласник РС“, број 14/22),

Републичка изборна комисија, на седници одржаној 11. марта 2022. године, решавајући по приговору бирача Љубомира Грујића из Београда, Душана Стојановића из Суботице, Ксеније Бундало из Београда, Круниславе Марјановић из Београда, Милана Тотаја из Београда, Јелене Јошовић из Београда, Силване Арсенијевић из Крагујевца, проф. др Наде Костић из Београда, Миливоја Шакоте из Београда и Гордане Кангрге Микулић из Врчина против Решења о проглашењу Александра Вучић за кандидата за председника Републике на изборима расписаним за 3. април 2022. године, донела је

РЕШЕЊЕ

1. Приговор се ОДБИЈА, као НЕОСНОВАН.
2. Ово решење се објављује на веб-презентацији Републичке изборне комисије.

Образложење

Републичка изборна комисија је 9. марта 2022. године у 15.18 часова примила приговор бирача Љубомира Грујића из Београда, Душана Стојановића из Суботице, Ксеније Бундало из Београда, Крунислава Марјановића из Београда, Тонтај Милана из Београда, Јелене Јошовић из Београда, Силване Арсенијевић из Крагујевца, проф. др Наде Костић из Београда, Миливоја Шакоте из Београда и Гордане Кангрга Микулић из Врчина против Решења 02 Број 013-654/22 од 9. марта 2022. године којим је проглашен Александар Вучић из Београда, дипломирани правник, за кандидата за председника Републике на изборима расписаним за 3. април 2022. године, на предлог Коалиције Александар Вучић - Заједно можемо све, Српска напредна странка (СНС), Социјалистичка партија Србије (СПС) - Ивица Дачић, Савез војвођанских Мађара - VAJDASÁGI MAGYAR SZÖVETSÉG (VMSZ) - Иштван Пастор - Pásztor István.

Приговор је поднет непосредном предајом Писарници Народне скупштине.

Подносилац приговора наводи да кандидат за председника Александар Вучић нема пословну способност, да не може да ступи на дужност председника Републике Србије јер не може да положи веродостојну, верну, истиниту председничку заклетву. Подносилац приговора сматра да у конкретном случају одредбе члана 3. став 2. Закона о избору председника Републике нису применљиве.

Подносилац приговора наводи да је кандидат за председника Александар Вучић дозволио да његово име противуствано носи једна прихваћена изборна листа, тако да по мишљењу подносиоца приговора Александар Вучић не може бити кандидат за председника Републике.

Подносилац приговора није доставио доказе за наводе о потпуном или делимичном лишењу пословне способности кандидата у виду судског решења о потпуном или делимичном лишењу послове способности, већ наводи да је сам кандидат лично, својим поступцима и понашањем, доказао да нема пословну способност. Подносилац приговора није предложио Републичкој изборној комисији да поништи оспорено решење, али се из садржине приговора може претпоставити да исти садржи такав предлог.

Републичка изборна комисија је, претходно испитујући приговор, у смислу одредби члана 162. став 1. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/16 и 95/18 - Аутентично тумачење), а у складу са чланом 159. став 1. Закона о избору народних посланика којим је предвиђено да се одредбе закона којим се уређује општи управни поступак сходно примењују на одлучивање о захтеву за поништавање гласања на бирачком месту и на одлучивање о приговору, утврдила да је приговор благовремен, дозвољен и изјављен од стране овлашћеног лица.

Поводом навода из приговора, Републичка изборна комисија је констатовала следеће чињенично и правно стање:

- Коалиција Александар Вучић - Заједно можемо све, Српска напредна странка (СНС), Социјалистичка партија Србије (СПС) - Ивица Дачић, Савез војвођанских Мађара - VAJDASÁGI MAGYAR SZÖVETSÉG (VMSZ) - Иштван Пастор - Pásztor István поднела је, 8. марта 2022. године, преко овлашћеног лица, Предлог кандидата за председника Републике 02 Број 013-654/22, којим је предложила за кандидата за председника Александра Вучића из Београда, дипломираног правника,

- уз Предлог кандидата је, у складу са чланом 14. Закона о избору председника Републике, достављена сва законом прописана, правно ваљана документација, и то: писмена сагласност кандидата Александра Вучића да прихвата кандидатуру за председника Републике, на прописаном Обрасцу ИПР-2/22, исправа о прочитаној личној карти кандидата Александра Вучића, 148.846 правно ваљаних оверених писмених изјава бирача да подржавају Предлог кандидата, на прописаном Обрасцу ИПР-3/22, Списак бирача који су потписали поднете изјаве да подржавају Предлог кандидата, у електронском облику, на прописаном Обрасцу ИПР-4/22, Коалициони споразум о образовању предлагача кандидата Александра Вучића, Коалиције Александар Вучић - Заједно можемо све, Српска напредна странка (СНС), Социјалистичка партија Србије (СПС) - Ивица Дачић, Савез војвођанских Мађара - VAJDASÁGI MAGYAR SZÖVETSÉG (VMSZ) - Иштван Пастор - Pásztor István и писмене сагласности Александра Вучића, Ивице Дачића и Иштвана Пастора да се у називу Коалиције употребе њихова лична имена;

- Републичка изборна комисија је, на седници одржаној 9. марта 2022. године, донела Решење 02 Број 013-654/22, којим је Александар Вучић проглашен за кандидата за председника Републике, на изборима расписаним за 3. април 2022. године;

- чланом 3. Закона о избору председника Републике прописано је да право да бира председника Републике и да буде биран за председника

Републике има пунолетни држављанин Републике Србије над којим није продужено родитељско право, односно који није потпуно лишен пословне способности, односно да лице делимично лишено пословне способности може да бира председника Републике и да буде бирано за председника Републике ако суд решењем о делимичном лишењу пословне способности није утврдио да је неспособно да врши изборно право;

- провером у Јединственом бирачком списку, утврђено је да је Александар Вучић уписан у Јединствени бирачки списак и да, стога, има изборно право.

У складу са наведеним чињеничним и правним стањем, Републичка изборна комисија је закључила да је Предлог кандидата Александра Вучића за председника Републике поднела коалиција на основу уредног и пуноважног коалиционог споразума и да предложено лице испуњава Законом о избору председника Републике прописане услове да буде кандидат за председника Републике на изборима расписаним за 3. април 2022. године, чиме је Републичка изборна комисија у свему испоштовала законску процедуру за кандидата за председника Републике.

По питању оспоравања пословне способности проглашеног кандидата за председника Републике, Републичка изборна комисија је закључила да се пословна способност, као основно људско право, стиче пунолетством и не доказује се, већ представља правну претпоставку да свако рођено лице које наврши 18 година живота има пуну пословну способност, што значи да може самостално да доноси одлуке у правном промету, одлуке о рођењу детета, закључењу брака, склапању уговора и правних послова и друге радње које физичко лице као субјект права може да предузима.

С обзиром на то да је у питању правна претпоставка, као чињеница за које право узима да постоје, не тражећи доказ о томе, поседовање послове способности се у судском, управном па и изборном поступку не мора посебно доказивати, већ је онај ко тврди супротно дужан да достави доказ о обарању ове правне претпоставке, тј. судско решење о потпуном лишењу пословне способности, односно делимичном лишењу уз одузимање изборног права, што подносилац приговора није учинио. Сходно наведеном, констатовано је и да правни систем Републике Србије не познаје институт потврде о пословној способности, имајући у виду већ речено да се правне претпоставке не доказују.

Републичка изборна комисија је, приликом разматрања приговора, нарочито разматрала питање дате сагласности Александра Вучића да буде предложен за кандидата за председника Републике и утврдила да је не постоје основи сумње да иста није својеручно потписана од стране кандидата.

Констатовано је, такође, да је Законом о избору народних посланика и Законом о избору председника Републике предвиђена могућност да изборну листу кандидата за народне посланике и кандидата за председника Републике предложи, између осталих субјеката, и коалиција политичких странака, која у свом називу може садржати лично

име физичког лица, с тим што је подносилац, односно предлагач дужан да достави писану сагласност тог лица да се његово име употреби у називу коалиције. Констатовано је и да Закон о избору председника Републике препознаје могућност, у члану 31. став 2, да иста коалиција политичких странака буде и подносилац изборне листе кандидата за народне посланике и предлагач кандидата за председника Републике.

Републичка изборна комисија је констатовала да приговор не садржи све обавезне елементе прописане чланом 151. Закона о избору народних посланика, с обзиром на то да у приговору нису наведени бројеви телефона и адресе за пријем електронске поште свих подносилаца приговора, што у смислу члана 151. став 2. Закона о избору народних посланика представља основ за одбацивање приговора. Наведени недостатак поднетог приговора је од значаја за извршење обавезе Републичке изборне комисије из члана 25. став 4. истог закона, да подносиоца приговора, телефоном или електронском поштом, обавести о томе да је решење по предметном приговору донето и објављено на веб-презентацији Републичке изборне комисије.

На основу свега изнетог, Републичка изборна комисија је закључила да је оспорено решење законито, те да се приговор стога треба сматрати неснованим, у складу с чим је донета одлука како је наведено у диспозитиву решења.

Републичка изборна комисија разматрала је и остале наводе из приговора и утврдила да исти немају утицаја на другачије решење по приговору с обзиром на то да се, пре свега, односе на вршење јавних функција од стране оспореног кандидата, што не може да буде предмет оспоравања у поступку пред Републичком изборном комисијом.

УПУТСТВО О ПРАВНОМ СРЕДСТВУ: Против овог решења може се изјавити жалба Управном суду у року од 72 часова од објављивања овог решења на веб-презентацији Републичке изборне комисије.

02 Број: 013-654/22
У Београду, 11. марта 2022. године

РЕПУБЛИЧКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
РЕПУБЛИЧКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА
БЕОГРАД

ПРЕДСЕДНИК
Владимир Димитријевић

